

महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड (नागपूर मेट्रो रेल प्रकल्प)

०५ ऑक्टोबर पासून एलआयसी चौक ते ऑटोमोटिव्ह चौक डबल
डेकर उड्डाणपूल सुरु होणार

तांत्रिक दृष्ट्या अतिशय कठीण आणि आव्हानात्मक समजले जाणारा एलआयसी चौक ते ऑटोमोटिव्ह चौक ५.६७ किमी लांबीचा डबल डेकर उड्डाणपूल ०५ ऑक्टोबर २०२४ पासून सुरु होणार आहे. केंद्रीय मंत्री परिवहन व महामार्ग, भारत सरकार मा.ना.श्री. नितीन गडकरी व उप मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य व पालकमंत्री, नागपूर जिल्हा मा.ना.श्री.देवेन्द्र फडणवीस यांच्या अध्यक्षतेखाली तसेच मा. विधानपरिषद व विधानसभा सदस्य यांच्या उपस्थित ०५ ऑक्टोबरला एलआयसी चौक येथे कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले आहे.

• डबल डेकर उड्डाणपूलाची ठळक वैशिष्ट्ये :

- 5.67 किमी डबलडेकर उड्डाणपूल सर्वाधिक लांबीचा हा डबलडेकर उड्डाणपूल सिंगल कॉलम पिअरवर उभा असून स्थापत्य कलेचा अद्भूत उदाहरण आहे.
- या प्रकल्पाची किंमत ५७३ कोटी आहे.
- यासोबतच तंत्रज्ञानाचा अतुलनीय वापर करून उड्डाणपुलांवर गड्डीगोदाम चौक, कडबी चौक, इंदोरा चौक, नारी रोड, ऑटोमोटिव्ह चौक ही पाच मेट्रो स्थानक बांधण्यात आली आहेत.
- 5.67 किमी लांबीचा डबल डेकर उड्डाणपूल हा चारपदरी आहे.
- या उड्डाणपूलाच्या पहिल्या स्तरावर महामार्ग आहे, दुसऱ्या स्तरावर मेट्रो धावत आहे आणि जमिन पातळीवर आधीच अस्तित्वात असलेला महामार्ग आहे.
- गड्डीगोदाम येथील गुरुद्वाराजवळ 1650 वजन क्षमतेचा स्टीलचा पूल तयार करण्यात आला आहे. देशातील ही पहिली रचना आहे, ज्यामध्ये चार स्तरीय वाहतूक व्यवस्था आहे.
- उड्डाणपूलाच्या संरचनेत 'रिब अँड स्पाइन' तंत्रज्ञानाचा वापर करण्यात आला आहे.
- या उड्डाणपूलाचे बांधकाम अतिशय गुंतागुंतीचे आणि अवघड होते. विशेषतः गड्डीगोदाम येथे असलेला भूमिगत मार्गातील वाहतूक आणि रेल्वे मार्गावर सतत रहदारी असल्यामुळे भारतीय रेल्वेकडून एकूण 24 तासांचा ब्लॉक घेण्यात आला होता.
- या उड्डाणपूलामुळे कामठी मार्गावरील प्रचंड वाहतूक कोंडीतून नागरिकांना दिलासा मिळाला आहे. कामठीहून येणाऱ्या-जाणाऱ्या नागरिकांना या उड्डाणपूलावरून थेट प्रवास करता येणार असल्याने त्याची वेळ व इंधनाचीही बचत होणार आहे.
- वर्धा आणि कामठी या दोन्ही बहुस्तरीय मार्गाची बेरीज केली तर महामेट्रोने सुमारे 9 किमीचा डबल डेकर उड्डाणपूल बांधला आहे.

• गड्डीगोदाम (गुरुद्वारा) येथे ४ स्तरीय वाहतूक व्यवस्था : महा मेट्रो निर्माण कार्य करत भारतीय रेल्वे ट्रॅकच्यावर ८० मीटर लांब व १६५० टन वजनाचे स्टील गर्डर महा मेट्रोने यशस्वीरीत्या लाँच केले होते जे कि नागपूर शहराच्या इतिहासात एवढ्या मोठ्या कार्याची नोंद झाली होती. भारतीय रेल्वे ट्रॅकच्यावर १६५० टन वजनाचे स्टील गर्डर स्थापित होणे हा अनोखा रेकॉर्ड आहे. देशात पहिल्यांदाच १६५० टन क्षमतेचे निर्माण कार्य शहरी भागात करण्यात आले. स्थापित करण्यात आलेल्या ८०० टन वजनाच्या स्टील गर्डरला ३२००० एएसएफजी (हाईट स्ट्रेंथ फ्रिक्शन ग्रीप) बोल्टचा उपयोग करण्यात आला असून संपूर्ण स्ट्रकचरला ८०००० बोल्टचा वापर केला गेला. जमिनीपासून स्टील गर्डरची उंची 25 मीटर एवढी आहे. रेल्वेच्या इतिहासात प्रथमच २२ मीटर रुंद स्टील गर्डर स्थापित करण्यात आला. देशात पहिल्यांदा ४ स्तरीय वाहतूक व्यवस्था स्थापित केल्या गेली.

